

285. F.d. franciskanerklostrets kyrka, Söderköping.²

Pl. 98.

Litteratur: Fyndnotis i Norrköpings Tidningar 10/11 1926; Erik Lundberg, Topografiska stadsundersökningar, I, Söderköping (Vitterhetsakademiens Handlingar 39:1), s. 40; A. Nordén, Tre märkliga runfynd vid Söderköping, i: S:t Ragnhilds gilles årsbok 1937; dens., Förnämligt minne från Söderköpings 1000-tal, i: Norrköpings Tidningar 26/9 1936.

Strax öster om Drothems kyrka anträffades år 1926 vid då utförda grävningar grundmurarna till en byggnad, som med ledning av en av Jöns Pärsson Austrovius år 1680 meddelad uppgift (se *Meddelanden från Östergötlands Fornminnes- och Museiförening* 1913–1914, s. 81) med stor säkerhet kan identifieras som Söderköpings franciskanerklostrets kyrka. Vid genombrytandet av en mur, som liksom de övriga bestod av tämligen välformade gråstenskvadrer, anträffades fragment av tvenne runstenar, av utgrävaren, professor Erik Lundberg (a.st.), uppfattades de oriktigt som delar av samma sten.

Det ena fragmentet, 285, har tillhört en runsten av vanligt slag, med det andra åter, 286, utgör del av en kristen gravvård av Eskilstunatyp.

Runstensfragmentet innehåller ett mörkt gryt och har klyftningsytorna helt rostbelagda. Framsidan med runtexten är helt brunröd utom i huggspåren, som därför skarpt avteckna sig mot den övriga ytan. Fragmentet, som att döma av de mot varandra uppåt sammanlöpande ormslingorna utgör övre delen av stenen, nära toppen, är en platt håll med släta fram- och baksidor. Måtten äro: tj. 15 cm, den ristade sidans **största längd** 35 cm och **största bredd** 40 cm.

Inskrift:

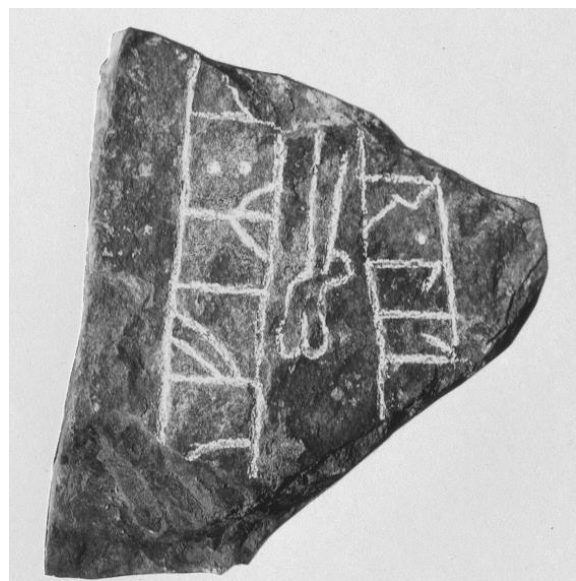
...r · lit : ... ufir : k...

5

»... lät ... över ...»³

Till läsningen: **Inskriften** börjar med ett r, varefter följer ett sk. Därpå följer **lit**, varpå i brottkanten skymtar nedre punkten i det sk, som har följt på ordet. **Den motstående runslingan** börjar med den böjda bistaven av en u-runa, varefter följa ett f, ett i och ett r, samt ett sk :. Efter detta **ufir**, 'över', väntar man ett personnamn, men endast första runan i detta återstår nu och denna därtill defekt. Huvudstaven är helt bevarad, och möjligen är en snett uppåtriktad, tydlig skåra alldeles invid brottkanten det som återstår av bistaven i en k-runa. En ansats till ännu en bistav, som skulle förvandla runan till en f-runa, skymtar också men den låter iakttaga sig på alltför kort sträcka, för att man skulle våga räkna med den som säker. Övervägande sannolikt är runan en k-runa eller möjligen blott en i-runa.

Stenen var vid mitt besök sommaren 1936 till stor del inbakad i murbruk; när detta avlägsnades, framträdde runföljden klart. Stenen tillhör S:t Ragnhilds gilles samlingar i Söderköping.

Plansch 98a. 285. F.d. franciskanerklostrets kyrka, Söderköping. Foto Nordén 1936.
[Jansson skriver 1947 om planscherna 98a, c och d: Retuscherade.]

² Stenen har signum Ög Fv1959;246 i Samnordisk runtextdatabas (version 2014). Franciskanernas kyrka var belägen i kvarteret Hospitalsstugorna.

³ Nordén skriver »--- lät --- över K(?)», texten är dock redigerad i enlighet med andra samtida band av *Sveriges runinskrifter*.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med reservationer. Utgåvan är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter är du välkommen att meddela dessa till utgivaren på nedanstående e-postadress.

Utgivare: Jan Owe

Kontakt: runor@gamlebo.se

Senast ändrad 2020-05-17